

S, C, V och MP yttrande avseende revisionsberättelsen anmärkning för 2024

Oppositionens, S, C, V och MP, yttrande till kommunfullmäktiges ordförande avseende av de förtroendevalda revisorerna riktar "anmärkning för bristande måluppfyllelse gällande följsamhet till fullmäktiges budget samt styrning och intern kontroll av ekonomin".

Revisorerna har inkommit med en revisionsberättelse i samband med att ärendet om årsredovisning och ansvarsfrihet ska bedömas i fullmäktige. Samtliga revisorer tillstyrker ansvarsfrihet och tillstyrker att årsredovisningen för år 2024 godkänns. Revisionsberättelsen riktar en anmärkning mot kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges ordförande begär därför in ett yttrande från kommunstyrelsen.

Yttrande

Vi instämmer i revisorernas kritik att det är ett allvarligt läge i Askersunds kommun. Ekonomin är mycket svag. Alla typer av omvärldsförändringar påverkar därför ekonomin kraftigt och det gör det svårare att ha kontroll. Det finns brister i ledning, styrning och kontroll.

Revisorerna nämner i revisionsberättelsen det samlade resultatet för kommunen som uppgick till – 42,3 miljoner i underskott för 2024 och pekar vidare på orsakerna. För KS del pekas följande ut: Sydnärkes Utbildningsförbund, ökade pensionskostnader och räntor.

Så här skriver revisorerna: " Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas ledning, styrning och kontroll endast delvis varit tillräcklig." S, C, V och MP instämmer i att det saknas tillräcklig ledning, styrning och kontroll bland kommunstyrelsens ledamöter som styr i Askersunds kommun.

Revisorerna verkar dock sakna kunskap om oppositionens roll i kommunstyrelsen samt kring vissa av orsakernas bakgrund. Räntorna nämns som orsak till den dåliga ekonomin. Det är därför nödvändigt att nämna några saker som oppositionen gjort och som revisorerna misslyckats med att läsa sig till utifrån allmänna handlingar och protokoll. (Mejl är också allmänna handlingar.)

- Räntorna härrör i huvudsak till investeringar som det fattades beslut om under förra mandatperioden. Investeringarna kräver lån som kommunen nu brottas med att betala tillbaka. Tre av de nuvarande revisorerna var alltså med och fattade beslut om lånen som kommunen får hantera nu. Några större investeringsbeslut fattades inte under 2024.
- I mars 2023 lyfte oppositionen första gången vid nämndmöte att ekonomin var dålig. Det gavs inget gehör från styrande partier. (Protokoll KS 2023-10-06 se särskilt oppositionens protokollsanteckning § 190) Till hösten såg det ännu värre ut och kommunstyrelsen fattade beslut i oktober om att ta fram en ändringsbudget till fullmäktige i mars 2024. Oppositionen drev på. Ändringsbudget skulle tas fram för att åtgärder kring ekonomin behövde tas. Förvaltningen jobbade även intensivt med att ta fram olika förslag på åtgärden. I nämnden fattades beslut om återbesättningsprövning vid vakanta tjänster och det beslutades att göra en översyn över chefsorganisationen. Mitt i denna process sades kommundirektören upp av KSO och processen kring ekonomin stördes. Chefsöversynen har vi ännu inte fått ta del av men meddelats att KSO tillsammans med kommundirektör vill baka in den ihop med en större översyn och skjuts därmed ännu mer på framtiden. De partier som gjorde en ändringsbudget att tala om till fullmäktige i mars 2024 var S, C, V och MP. Övriga partier lämnade endast några förslag på åtgärder efter att KSO

och vice KSO samtalat med varandra om att de inte ville göra en ändringsbudget. Beskedet mejlade de sedan ut till övriga i KS. Oppositionens ändringsbudgeten gick inte igenom i fullmäktige men finns som förslag bland handlingarna.

- Oppositionen nöjde sig inte med en ändringsbudget utan gjorde ett större arbete under 2024 med den dåliga ekonomin. Vi studerade en annan kommun och intervjuade dem grundligt. Det följdes av flera träffar kring detta varvid fler från våra partier inbjöds att delta. Det var alltså en större grupp än KS som medverkade. En av revisorerna deltog.

Arbetet mynnade ut i att en handlingsplan togs fram. I samband med att delårsrapporten behandlades i KS den 8 oktober 2024 lade vi fram handlingsplanen som förslag att arbeta efter. Förslagen antogs i sin helhet av samtliga partier.

(Protokoll KS 2024-10-11)

- Oppositionen arbetade vidare med handlingsplanen och det budgetförslag som vi lade fram i november bygger på handlingsplanen. Vårt budgetförslag antogs vid KS och senare vid fullmäktige. Där i finns ställningstaganden mot styrandes partier sätt att styra samt en beskrivning av hur vi vill göra i stället. (Protokoll KS 2024-11-08 och protokoll KF 2024-11-25)
- I den budget som antogs stoppades planerna på att bygga ett nytt Särskilt boende, Säbo. Vi såg alltså till att stoppa planerna på en ny stor investering som inom några år hade medfört att kommunen tagit nya lån. Oppositionen har sett till att det inte är aktuellt att ta nya lån för att bygga ett nytt särskilt boende. (Protokoll KF 2024-11-25)

Revisorerna behöver nog putsas läsglasögonen och läsa de förslag som vi har lagt. Det saknas resonemang i revisorernas revisionsberättelse kring de olika konstellationerna i kommunstyrelsen. Alla dras över en kam och S, C, V och MP får samma kritik som övriga nämnden. Kritiken är dock missvisande då det yttersta ansvaret för hur kommunen styrs faller på de styrande partierna. Oppositionen har dock kunnat påverka emellanåt, tex med en handlingsplan och budget som båda antogs. I övrigt är det svårt, för att inte säga omöjligt, för oss att påverka att besluten verkställs. Den uppgiften faller på styrande partier.

Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

